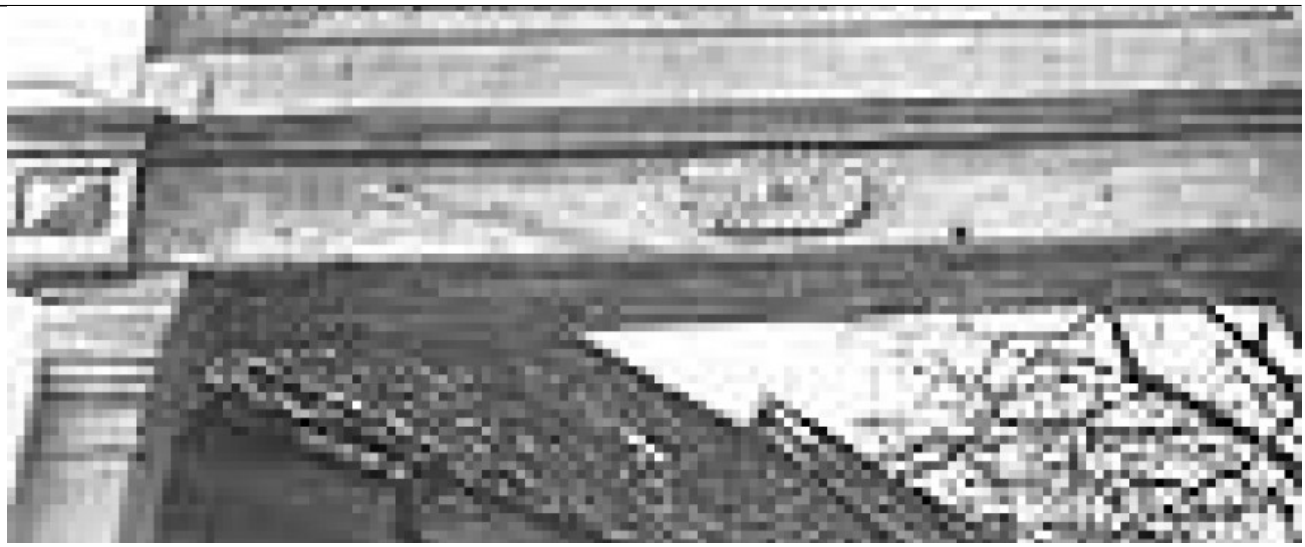

A vágyról s arról, ami megmarad

2009 június 18. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt id?k, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot egy kicsit másképpen

Ez a kép a sorozat címének kétszeresen is megfelel: nincs már meg az itt látható bejárat, s?t a kép negatívja is elveszett. Többes számot kellene használnom, mert valójában több képb?l állítottam össze évekkel ezel?tt egy kiadvány számára. Illyés Gyula diákéveir?l szólt, s arról az épületr?l és arról a bonyhádi égr?l, amelyet megverselt. Ezt az eget, lévén magam is bonyhádi diák, négy évig nézhettem, figyelhettem szabadon, aztán, amikor feladattá vált a vers illusztrálása, már ahhoz kötötten. Képpé kellett volna érlelnem, s úgy visszaadnom azt, amit oly sok diák érzett, látott Illyéssel együtt: az az ég tele volt (van) illúziókkal és reményekkel. Az általam készített képeken ezek helyére csupán az ürességek került. Pedig sem a vers, sem a mi diákéveink nem err?l szóltak. Végül aztán ez a kép készült el, amely a hamarosan kétszáz éves gimnázium régi épületét mutatja – nem csak dokumentum jelleggel.
A bonyhádi, immár megint evangélikus gimnázium el?dintézménye 1806 és 1870 között Sárszentl?rincen m?ködött. Az iskolának Pet?fi Sándor, az utódiskola névadója is tanulója volt. Az algimnáziumot 1870-ben költöztették át a dinamikusan fejl?d?, soknyelv? dél-tolnai mez?városba, Bonyhádra. 1906-ban kezd?dött meg, és az új iskolaépület átadásával 1908-ban fejez?dött be az iskola f?gimnáziummá fejlesztése.
A kiváló adottságú iskola távoli vidékek diákjait is vonzotta, mivel „hírneve jó volt”. Az 1948-ban államosított iskola négyosztályos gimnáziumként m?ködött tovább, 1949-ben felvette Pet?fi Sándor nevét. Neves tanulói között találjuk Illyés Gyulán kívül Kardos Tibort, Gál Istvánt, Lotz Jánost, Tamás Menyhértet. Az iskola mai épülete 1906–1908 között épült Baumgartner Sándor tervei alapján. A képen a régi épülete látható, amely Illyés Gyula diákéveiben már kollégiumként m?ködött.
A tízéves Illyés Gyula el?ször a dombóvári gimnáziumba került, innen Bonyhádra, ahol 1914–1916-ban a második és harmadik osztályt járta. Illyést?l tudjuk, hogy itt a györkönyi parasztszármazék, Gyalog István igazgató úr vette pártfogásába: „fél szóból megértette gondjaimat… Most látom, hogy nemcsak testünk bölcs?je volt közös, hanem lelkünkké is, azért értett els? hallásra.”
A lelkes történelemtanár rebellis felfogásával életre szóló példa lett: „?sz szakálla, haja keretében izzó arcával, ragyogó tekintetével úgy állt ott, mintha a segesvári ütközet után hatvan évig bujdokolva Pet?fi jelent volna meg közöttünk, vénen, de régi t?zzel.”
„A gyenge tápintézeti ellátás és az internátus feudális tradíciókat ?rz? légköre miatt Illyést édesanyja az 1915–1916. tanévben kosztos diákként helyezte el – írja a gimnázium monográfiaírója és volt igazgatója, Kolta László. – Illyés ezzel kiszakadt az internátusi közösségb?l, de délutánjait a szálláshelyt?l ötpercnyire lév? iskolaudvaron töltötte, a hatalmas játszótéren és a ligetben. A játékzsivaj és a madárdaltól hangos fák megnyugtatták, megvigasztalták a dacra és elérzékenyülésre hajlamos kamasz lelkét.”
Tudjuk, hogy a bonyhádi gimnázium adott Illyésnek szárnyakat. Bonyhádi ég cím?, 1961-ben írt verse hátterében is ez áll, és valami hasonló, ám töredék emléket szeretne felidézni ez a kép is. De leginkább a szerény felirat, amelyet én 40 évvel ezel?tt els?s diákként láttam meg el?ször csakúgy, mint a bonyhádi tág eget, amelyet oly jól ismerek, de lefényképezni nem tudok.

Móser Zoltán, mno.hu

Ajánló